

Filippenzen 1: 19-26

We hebben de vorige keer de overdenking afgesloten met het feit dat Paulus te maken heeft met mensen die het evangelie van Christus verkondigen vanuit onzuivere motieven, ze waren afgunstig en jaloers en wilden bewerken dat Paulus' invloed zou afnemen. Maar Paulus laat zich niet van z'n stuk brengen. Al proberen ze hem klein te krijgen, het zal voor Paulus meewerken ten goede. Het zal uitlopen op Paulus' behoud. Paulus geeft twee oorzaken aan voor deze zekerheid.

In de eerste plaats dankzij het gebed van de Filippenzen. In de eerste verzen van de brief hebben we gelezen dat Paulus bidt en dankt voor de Filippenzen. Nu blijkt dat de gemeente ook voor hem bidt. En dat is uitermate belangrijk. Het gebed voor elkaar, thuis, in de samenkomsten van de gemeente, op bidstonden, buigt de kwade dingen die op ons afkomen om, tot middelen die dienen tot ons behoud. De motieven van die jaloerse broeders waren onzuiver, maar dankzij het gebed van de Filippenzen resulteert hun optreden in Paulus' behoud.

Maar er is nog een oorzaak. Naast het gebed van de gemeente die voor hem bidt noemt Paulus ook de bijstand van de heilige Geest. De heilige Geest staat Paulus bij. Hij verschaft hem de middelen die hij van zichzelf niet heeft, maar die wel nodig zijn om overeind te blijven. En dat is allemaal in overeenstemming met Paulus' vurig verlangen en hoop dat Christus in hem wordt groot gemaakt. Daar is het hem om te doen, hetzij door zijn leven, hetzij door zijn dood.

Hierbij denkt Paulus aan het proces dat hem te wachten staat. Het kan twee kanten opvallen. De eerste mogelijkheid is vrijspraak. Dat betekent leven. de tweede mogelijkheid is dat hij wordt veroordeeld. En dat betekent de dood. Paulus is in principe klaar voor beide mogelijkheden. Maar wat de uitkomst van het proces ook zal zijn, het gaat Paulus niet om zichzelf maar om het feit dat Christus wordt groot gemaakt. Dat stemt tot nadenken. In onze materialistische welvaarts cultuur zijn we sterk beïnvloed door de gedachte dat overleven het allerbelangrijkste is voor een mens en dat niets het waard is om ervoor te sterven. Christus grootmaken is voor Paulus belangrijker dan overleven.

Paulus gaat nog even verder in op de beide uitkomsten van het proces. Als hij vrijgesproken wordt betekent dat voor hem leven. En leven is voor hem: Christus. Leven is niet eten, drinken, geld verdienen opgaan in plezier. Leven is voor hem in alles op de Here Jezus Christus georiënteerd zijn.

De andere mogelijkheid is dat Paulus geëxecuteerd zal worden. En dat, zegt Paulus, is winst. Deze woorden van Paulus staan haaks op de manier waarop wij, mensen, gewoon zijn de dood te zien en te taxeren. Wij zien de dood niet als winst. Het is eerder de grootste schadepost die je kan treffen. Hoe kan Paulus het dan winst noemen? Dat kan alleen omdat nu al, bij zijn leven, Christus alles voor hem is. Want als het leven ons Christus is, dan kan de dood daar geen eind aan maken. En zo was dat voor Paulus.

Anderzijds houdt voortzetting van het aardse bestaan voor Paulus in, dat hij nog met vrucht kan werken. Mocht Paulus vrijgesproken worden dan kan hij z'n verkondigende werk weer oppakken. En ook dat weegt zwaar. Eigenlijk weet Paulus niet goed wat hij voor zichzelf moet wensen. Hij wordt van beide kanten getrokken. Het ene moment denkt hij dat het beter is dat hij vrijgesproken wordt. Dan kan hij nog zoveel nuttigs doen. Maar het andere moment lijkt het beter dat hij ter dood veroordeeld zal worden. Want sterven is opbreken, de tentpinnen uit de grond trekken en op reis gaan naar Christus. Het is bij Hem je intrek nemen. Dat is in feite verreweg het beste. En dat trekt Paulus ook.

We moeten ons wel goed realiseren dat er bij Paulus geen sprake is van doodsverlangen zonder meer. De gedachte 'was ik maar dood' is hem vreemd. Hij is niet happig op de dood zelf, hij verlangt er wel naar om met Christus te zijn. Dat is iets anders dan genoeg hebben van het leven. De gedachte 'was ik maar dood' komt voort uit levensmoeheid. Dan mis je de kracht en de moed om er tegenaan te gaan. Je kunt het leven niet meer aan. Het verlangen van Paulus ontspringt niet aan levensmoeheid, maar aan zijn liefde tot Christus. Wie tot het diepst van zijn ziel van de Here Jezus houdt, wil graag bij Hem zijn. Dat is een positief verlangen.

Wij hebben nog wel eens deze woorden van Paulus toegepast op ouderen of zieken die geplaagd worden door allerlei kwalen. Voor hen heeft het leven niet veel meer te bieden. Wie in zulke omstandigheden verkeert moet langzaam overschakelen naar het verlangen om met Christus te zijn. Maar dat is niet de manier waarop Paulus hier spreekt. Als we pas in die omstandigheden moeten leren dat Christus het een en al is van ons leven, zijn we daar rijkelijk laat mee. Paulus verlangt ernaar om met Christus te zijn, niet pas wanneer hij oud en der dagen zat geworden is en niet in een situatie waarin hij lichamelijk afgetakeld en een wrak geworden is, maar in de volle kracht van zijn leven, wanneer hij nog volop met vrucht werkzaam kan zijn. Wanneer

we het verlangen naar het met Christus zijn wegschuiven naar onze laatste levensfase, onttrekken we ons aan het appèl dat uitgaat van de woorden van Paulus.

Met Christus willen zijn behoort typerend te zijn voor heel het christelijke leven. want christen zijn is leven voor je Heer. Naar Christus verlangen behoort je niet te doen omdat je leven niets meer voorstelt, maar omdat je van Hem houdt.

Uiteindelijk lijkt blijven leven voor Paulus het meest nuttig. Hij kiest hierin niet voor zijn eigen belang, niet wat voor hem zelf het belangrijkste is, maar hij kiest voor het belang van de Filippenzen. Het is nodiger om uwentwil. Dan kan Paulus eraan bijdragen dat de Filippenzen verder groeien in hun geloof. Ik leer hier van Paulus dat tot geloof komen geen eindpunt is, maar een startpunt. Je moet verder komen in je geloof, vorderingen maken, erin groeien. En als dat met je gebeurt, dan verblijdt je je ook in je geloof.

Daar is dat woord 'verblijden' weer. Als geloof op een laag pitje staat, als er geen groei is, is er ook nauwelijks geloofsblijheid. En als dat gebeurt, als de gemeente groeit en als de geloofsblijheid toeneemt, zal er geroemd worden in Christus Jezus. En dat is precies waar het Paulus om te doen is. Dat Jezus Christus groot gemaakt wordt. En daarmee houdt de gevangen apostel ons een spiegel voor. Hoe is dat bij jou, kun je ook zeggen dat Christus je leven is en dat Hem groot maken je belangrijkste levensdoel is? Een vraag om mee naar huis te nemen.

AMEN